

138. Ternaaien 5,2 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Een leuke gemakkelijke wandeling om eens naar de grote Sluis in Ternaaien te gaan kijken. De schepen worden hier 15 m omhoog of omlaag geschut in de sluisen. U wandelt eerst een leuk stukje over een graspad langs de Maas. Via leuke paadjes komt u bij de sluisen. De terugweg wandelt u een stuk langs het Albertkanaal en via leuke paadjes terug naar het Franstalige en slapende dorpje Ternaaien (Lanaye). Vanaf Pasen t/m okt. kunt u ook starten in Eijsden en met het pontje overvaren naar Ternaaien.

Startpunt: Parkeerplaats links naast de kerk aan de Rue du Village 44 in Ternaaien (Lanaye) België of parkeerplaats Vroenhof 8 in Eijsden.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
5,20 km	1.15 uur	14 m	14 m

Wandelgids Zuid-Limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

138. Ternaaien 5,2 km

Start vanuit Eijsden

Met uw rug naar het café 't Kelderke gaat u R en u passeert meteen de St. Christinakerk, waarvan het mooie interieur via de glazen deur te bezichtigen is.

(De kerk dateert uit de 14e eeuw en heeft diverse verbouwingen ondergaan. Ze heeft verschillende branden meegemaakt en in 1851 is de kerk ingrijpend verbouwd. De zijbeuken en het koor dateren uit die tijd. De toren is waarschijnlijk het oudste stenen bouwwerk van Eijsden. Aan de binnenkant van de kerkmuur zijn hardstenen kruisen (17^e eeuw) ingemetseld. Eijsden kende in haar geschiedenis diverse kerkelijke groeperingen en die hebben allemaal gebruik gemaakt van deze kerk (simultaankerk). Sinds 1851 is het alleen maar een RK kerk).

Aan de kruising aan het Mariaplein loopt u RD.

(Links op het adres Mariaplein 1–2 hebben in het begin van de 20^e eeuw de zusters "Filles de la Sainte Vierge" gewoond vandaar het grote kruis aan gevel en Mariabeeldje in muurnis. De zusters liggen begraven in een goot graf op het oude kerkhof bij de St. Christinakerk).

De kasseienweg buigt even verder bij kunstwerk "Bloesem van het Niets" naar links en heet dan Bat.

(In het verleden diende de kade als overslagplaats voor granen, groenten, zwarte Limburgse kersen en andere speciale streekproducten, die van hieruit verscheept werden naar Holland en omgekeerd voor de goederen en producten, die uit het noorden kwamen. De handelsactiviteit kende een grote bloei in de 18 e eeuw. Al in 1452 waren hier scheepmakers actief. De bootjes die zij maakten in die tijd werden "wafjes" genoemd).

Bij huisnr. 7 gaat u R de trap omlaag naar het meest zuidelijk gelegen veerpontje van Nederland en steek via dit pontje, genaamd Cramignon, de Maas over. Loop aan de overkant dan het betonnen pad omhoog. Boven aan de 4-sprong bij zitbank en afvalbak gaat u R over het brede pad. Ga nu verder bij **** in punt 2.

Start in Ternaaien/Lanaye

1. Met uw rug naar het oorlogsmonument, het voormalig gemeentehuis en bij de kerk Sint-Remy de Lanaye (1902) gaat u R over de kasseienweg. Neem dan de tweede weg L (Rue Bartels/fietsroute 413). Negeer zijweg links. De

weg buigt naar rechts en heet dan Rue des Battes. Aan de 3-sprong gaat u RD (fr. 413).

(Links ziet u de St. Christinakerk (1508) in Eijsden).

Negeer doodlopende weg rechts. Aan de 4-sprong, met links de inrit naar parkeerplaats, gaat u RD over de doodlopende weg. Vlak daarna gaat u bij fietsknooppunt 413 L (fr.76) over het betonnen pad/fietspad met rechts van u een speeltuintje.

2. Aan de 4-sprong bij zitbank en afvalbak gaat u L. **** Volg nu circa 1,2 km RD het brede pad met rechts van u de Maas.

(Aan de overkant van de Maas ziet u het Meetstation van Rijkswaterstaat (boot) in Eijsden waar 24 uur per dag de waterkwaliteit wordt gemeten van het water van de Maas, die hier Nederland binnenstroomt).

Aan de Y-splitsing gaat u R omlaag en even verder volgt u de asfaltweg RD met rechts nog steeds de Maas.

3. Aan het einde van de asfaltweg gaat u L. Vlak daarna bij grote zwerfstenen gaat u L. Meteen daarna bij de volgende zwerfstenen gaat u R over het brede pad. Negeer zijpaden. Aan de T-splitsing gaat u R. Meteen daarna gaat u L (gele rechthoek/rode driehoek) het steile pad omhoog. Het pad buigt naar rechts. Boven aan de 3-sprong gaat u RD (gele rechthoek/rode driehoek).

(U heeft hier mooi uitzicht op het Albertkanaal, tuikabelbrug, de sluis van Ternaaien en op de krijtrotzen van het plateau van Caestert).

Beneden vlak voor asfaltweg loopt u RD (gele rechthoek/rode driehoek) het pad omhoog met links van u de asfaltweg/kanaal. Voorbij zitbank (houten balk) gaat u R. Bij de volgende twee zitbanken gaat u L.

(U heeft hier mooi uitzicht over de Maas en de grote plas gelegen in het natuurgebied Eijsdener Beemden).

Vlak daarna aan de 3-sprong gaat u R.

(Rechts ziet u St. Jozefkerk in Oost Maarland).

Negeer zijpaden en blijf het slingerende pad RD (gele rechthoek/rode driehoek) volgen. Aan de 3-sprong gaat u RD (gele rechthoek/rode driehoek). Bijna aan het eind buigt het pad bij zitbank links omlaag.

(Hier bij zitbank ziet u voor u, in de verte boven, hoeve Lichtenberg op de St. Pietersberg. Links daarvan ziet u de D'n Observant (kunstmatige heuvel op de St. Pietersberg)).

4 Aan de doorgaande weg gaat u R over het brede betonnen pad met even verder rechts beneden van u een doodlopende oude Maasarm. Het brede betonnen pad buigt naar links en u steekt via de brug het sluisencomplex van Ternaaien over met voor u mergelwanden. (Rechts in de verte ziet u hoogbouw in Maastricht). Steek via het zebrapad de doorgaande weg over en ga L. Meteen daarna, waar de doorgaande weg naar links buigt, gaat u R (fietsroute naar Maastricht via Kanne) over de brede betonweg en loop meteen daarna bij de rotonde RD de brede weg omhoog. U komt aan het Albertkanaal.

(Hier heeft u mooi zicht op de 115 m hoge mergelwanden van de 60 m brede "doorbraak van Caestert", die gerealiseerd werd in het kader van de aanleg van het Albertkanaal. Aan de andere kant van het kanaal ziet u in de rotswand een schietgat horende bij fort Eben Emael, een voormalig militair verdedigingsfort dat deel uitmaakte van de buitenste oostelijk gelegen fortengordel rond Luik. Dit uniek gelegen en superieur bewapend fort met 17 ondergronds met elkaar verbonden bunkers, werd in die tijd beschouwd als het sterkste fort ter wereld dat onneembaar bleek.

Het Albertkanaal is de 129,5 km lange waterverbinding tussen Antwerpen en Luik. Meer dan 10.000 werklieden hebben gewerkt aan de aanleg van het Albertkanaal en de zes sluizen. In 1930 begonnen de werkzaamheden. Het kanaal werd op 30 juli 1939 officieel geopend, maar om de invasie van de Duitsers bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog te stuiten, werden in sept. 1939 vrijwel alle bruggen opgeblazen. Het kanaal werd dan ook pas in 1946 in gebruik genomen).

Loop nu terug naar de rotonde en ga voor de lange zitbank R en u passeert links enkele picknickbanken. Bij de oude stuw (hoge witte gebouw) gaat u L over de klinkerweg en u passeert rechts twee kleine sluizen, die dateren uit het begin van de 20^e eeuw en niet meer in gebruik zijn. U komt bij de grote sluis, die dateert uit 1961.

(Mogelijk ziet u hier het schutten van schepen. De sluis van Klein Ternaaien, ook wel 'Stop van Ternaaien' genoemd, is uitgerust met een bunker. Vanuit de sluisbunker gaat een (dichtgemetselde) gang onder het kanaal door, die leidt naar het Fort Eben Emael). De vaarafstand tussen de sluizen van Ternaaien en de Noordzee bedraagt via de Maas 220 km en via het Albertkanaal slechts 130 km).

Loop nu terug over de klinkerweg en ga meteen voorbij de twee kleine sluizen R met rechts van u de witte muur en u passeert weer de lange zitbanken.

5. Aan het einde van de witte muur gaat u R en u steekt weer het sluisencomplex over. Aan het einde van de brug passeert u de grote nieuwe sluis, de grootste sluis voor de binnenvaart van Europa. Volg nu verder het brede betonnen pad langs de doorgaande weg. Een eindje verder bij zitbanken kunt u een kijkje nemen bij de grote sluis.

(De grote sluis (2015) is 225 m lang en 25 m breed en heeft een verval van bijna 15 m. Door de aanleg van deze vierde sluis is de capaciteit van het sluisencomplex verhoogd van 2000 naar 9000 ton. De werkzaamheden aan de sluis hebben 42 maanden geduurd en omvatten o.a. ook de bouw van een waterkrachtcentrale. Via deze sluis en het 1,9 km lange kanaal van Ternaaien en de circa 6 km lange bevaarbare Maas in Maastricht kunnen schepen naar de begin van het Julianakanaal (Limmel/Maastricht) varen).

Negeer bij verbodsbord asfaltweg links en loop verder RD langs het kanaal. Na ruim 300 m vlak voorbij het volgende blauw verkeersbord ("Pas op verkeersdrempel") gaat u L bij twee stalen palen het betonnen asfaltpad omlaag. Aan de 4-sprong gaat u R (gele rechthoek). Bij zitbanken (mooie pauzeplek na circa 5 km) loopt u RD (gele rechthoek/rode driehoek).

(Voor u heeft u mooi uitzicht over Eijsden. Van rechts naar links ziet u o.a. St. Christinakerk, het voormalig Ursulinenklooster (1849-1973) en de St. Martinuskerk waarvan de toren uit rond 1500 stamt. Links daarvan ziet u heuvels van het vijfsterren landschap Zuid-Limburg met o.a. het Savelsbos).

Beneden aan de 3-sprong gaat u R (gele rechthoek/rode driehoek). Vlak daarna gaat u R (gele rechthoek/rode driehoek) het betonnen pad omlaag. Aan het eind van het betonnen pad gaat u L.

6. Bij de Mariakapel en zitbank gaat u R over de kasseienweg. Vlak daarna aan de 4-sprong gaat u L over de asfaltweg, die meteen een veldweg wordt. Meteen voorbij het brede viaduct gaat u L. Aan de kasseienweg in Ternaaien gaat u R richting Lixhe/Visé. U passeert de voormalige pastorie (nr.13) en de kerk en u komt weer bij het oorlogsmonument, het voormalig gemeentehuis en de parkeerplaats.

(U kunt hier ook nog een bezoekje brengen aan het museum 'Maison de la Montagne Saint-Pierre', dat in het voormalig gemeentehuis is gehuisvest. De interactieve permanente tentoonstelling geeft op boeiende wijze een inleiding in de rijke en unieke fauna en flora en het ontstaan van het gebied rondom de Sint Pietersberg).

Bent u gestart in Eijsden ga dan verder bij punt 1. Bij de eerste zin van punt 2 steekt u via het veerpontje weer de Maas over. Aan de overzijde gaat u dan meteen L (blauw) en loop even verder via klaphek het natuurgebied Eijsdener Beemden

binnen. Na 100 m gaat u bij oude sloep R de grasheuvel omhoog. Boven bij zitbank verlaat u via draaihekje weer het natuurgebied en loop RD. Aan de kruising gaat u RD (Spriemenstraat).

(Het eerste huis links (nr. 8) is een van de eerste huizen die in Eijsden zijn gebouwd met zowel baksteen als mergelblokken. Het pand is in 1609 gebouwd en in de onderste horizontale mergelband ziet u het jaartal staan (Links naast raam)).

U komt weer bij het plein Vroenhof met meteen rechts het café de Raetskelder, de sponsor van de wandeling, waar u binnen of op het terras nog iets kunt eten of drinken.

(De twee kasseienpaadjes, die elkaar in het midden van het plein kruisen zijn zo aangelegd omdat die twee paden in circa 1800 ook al bestonden en destijds, naar men vermoedt, werden geflankeerd door bomen. Door de inwoners werden ze ook wel geitenpaadjes genoemd. In de 13^e en 14^e eeuw was Eijsden een stadje (de Vrijheid Eijsden). Het plein was toen de centrale plaats. De Vroenhof wordt voor het eerst genoemd in 1438. Het plein is nu o.a. rust- en eindpunt van de jaarlijkse Sacramentsprocessie (Bronk), waar u zeker eens naar moet komen kijken (Tweede zondag na Pinksteren)).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.